

Fakta om Rainbow Animals

"Rainbow Animals" på Naturhistoriska riksmuseet är världens första utställning om homosexualitet i djurvärlden. I den kan besökarna se bilder, modeller och djur från Naturhistoriska riksmuseet som på olika sätt visar djurens sexualitet. Utställningen är framtagen av Naturhistorisk museum och universitetet i Oslo under namnet "Mot naturens orden?".

Hela djurriket

Homosexuella beteenden har rapporterats hos fler än 1 500 djurarter. Fenomenet är känt hos de flesta grupper av ryggradsdjur (som fåglar och däggdjur) och hos insekter, samt hos kräddjur, spindlar, bläckfiskar och vissa maskar. Men det är förmodligen mer utbrett än så.

Har djur sex för att få ungar?

Djur har sex för att de har lust, precis som människor. Sexualdriften är knuten till själva akten och inte till avkomman. Många djur onanerar också, vilket är det enklaste sättet att tillfredställa lusten. Att ha sex med någon av samma kön kan ses som ett utslag av samma lust.

Svanar

Homosexuella svanar är kända från många delar av världen. I utställningens första monter visas två honor, som håller ihop som ett par. Honorna bygger ofta bo tillsammans och några föder även upp ungar.

Många hanar lever också tillsammans i par. De får ungar genom att locka honor att lägga ägg i deras bon, som de sedan själva tar hand om.

Många svanpar håller ihop livet ut. Både de av samma kön och de av olika kön

Två svanhonor som håller ihop som ett par.

Delfiner

Flasknosdelfinen är den vanligaste delfinarten och den som oftast ses i delfinarier och i djurparker.

En delfinhona trycker nosen mot en annan honas könsöppning.

Många hanar lever i homosexuella par, medan sexuella kontakter mellan honorna är mer tillfälliga.

Honorna har ibland sex med varandra genom att trycka upp nosen mot en annan honas könsöppning, medan de utstöter ett vibrerande ljud.

Gayvalar

Homosexualitet verkar vara vanligt hos de flesta valarter. Valarnas sexliv sker under vattnet, men deras stora och lätt synliga penisar bryter ofta havsytan. Detta avslöjar att par som har sex ofta utgörs av två hanar. På så sätt har forskarna upptäckt att homosexualitet mellan hanar är vanligt hos flera delfinarter, grävval, knölval och troligen också hos kaskeloter.

And-dräktig

Gräsanden är en av våra vanligaste andfåglar. I bland slår sig honorna ihop för att ruva sina ägg. De har också sex med varandra, vilket kanske är ett sätt att stärka banden mellan dem.

Utanför parningssäsongen håller anddrakarna (hanarna) ihop i ungarlsflockar. De kurtiserar och spelar för varandra, men parning är sällsynt. De flesta hanar uppsöker en hona under parningsperioden, men några föredrar sin hanpartner året runt.

Två gravandhanar som bildat par.

Grävänder

I Pildammsparken i Malmö har två gravandhanar bildat par under flera år.

Trots att det finns gott om tillgängliga honor föredrar de att spela för varandra och göra parningsförsök.

Den ena hanen är dominant och "agerar" hane medan den andra uppför sig som en hona vid uppvaktningen.

Dvärgschimpanser

Hos en del flockdjur, till exempel vissa apor, betyder homosexualitet eller bisexualitet hög status. Observationer av bonoboer (dvärgschimpanser) och makaker har visat att heterosexuella individer står lägst i rang. Deltar de inte i den homosexuella alliansen får de inga möjligheter att para sig heterosexuellt. De kan till och med bli utstötta ur flocken.

Flocklivet hos primater kan ibland vara våldsamt, men bonoboer har hittat en mer tilltalande umgängesform. Hos dem löser man inte konflikter med våld, utan med sex. Praktiskt taget alla individer visar bisexuellt beteende och gruppsex är vanligt.

En mormakak från utställningen.

Med testiklarna som pant

Genom att lägga sina ömtåligaste kroppsdelar i en annans hand och ibland genom att stimulera varandras penisar, stärker hanmakaker den inbördes tilliten och sammanhållningen. Beteendet är så vanligt att forskarna gett det ett eget namn: diddling.

Diddling är inte heller okänt bland människor. Hos vissa folkgrupper i Australien och på Nya Guinea har man svurit trohet genom att lägga sin penis i varandras händer. Ordet testificatio – ”att vittna” på latin, har förmodligen samma ursprung som ordet testikel.

Diddling eller punghållande är känt hos flera arter apor, till exempel mantelbabian, hattapa, krabmakak, svart makak, berberapa, orangutang, gorilla och båda arterna av schimpanser.

Homosex på bondgården

Homosexualitet bland husdjur har man känt till i århundraden och det är inte ovanligt att kor bestiger varandra.

Några djur verkar föredra en partner av samma kön, trots att det finns andra partners tillgängliga. Detta har ibland ställt till problem i uppfödningen. Vissa djur intresserar sig helt enkelt inte för partners av motsatt kön.

Bruce Bagemihl

Utställningen baseras till stor del på den amerikanske biologen Bruce Bagemihls forskning. Han har under nio år gått igenom den samlade vetenskapliga litteraturen om djurens sexualitet.

Tjur, katt, tammarsvin och huskatt – vanliga djur på bondgården.

Fakta om Naturhistoriska riksmuseet

Naturhistoriska riksmuseet vill vara en mötesplats för alla som är intresserade av miljö och natur. Här kan du besöka permanenta och tillfälliga utställningar på olika teman, se planetarieföreställningar och uppleva filmer i världens största filmformat på Cosmonova. Regelbundet arrangeras också olika typer av föredrag och programverksamhet för hela familjen.

För ytterligare information, kontakta gärna:

Janna Öhd, marknads- och pressansvarig för Utställningar
08-519 540 12, 0701-82 40 13, janna.ohd@nrm.se

Christina Ritzl, projektledare
08-519 551 96, 070-144 56 20, christina.ritzl@nrm.se

Claes Enger, utställningschef
08-519 542 54, 070-182 40 00, claes.enger@nrm.se

Bilder och ytterligare **pressmaterial** finns att hämta på: www.nrm.se/pressrum.